

บทที่ 3

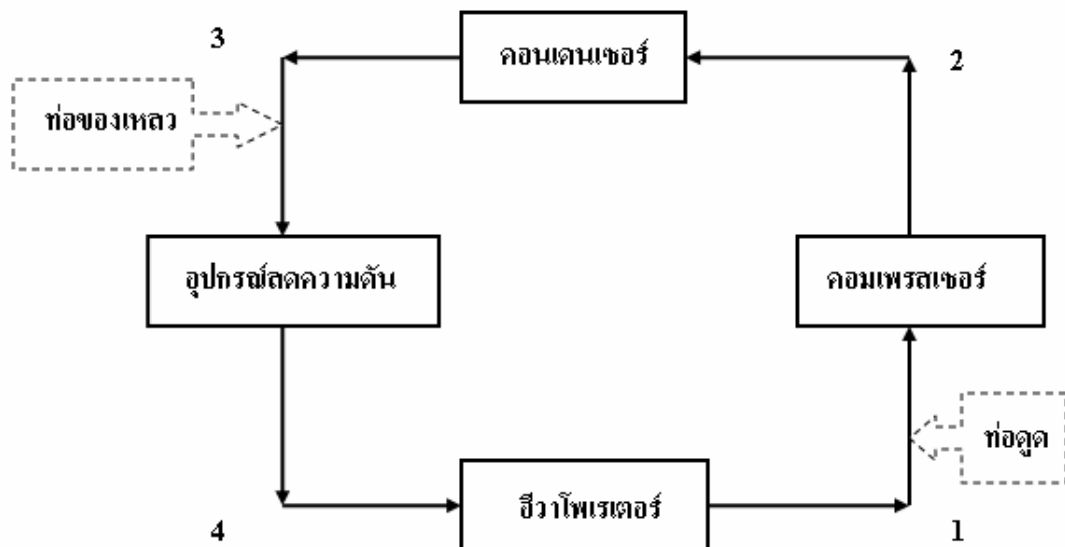
วิธีการออกแบบและวิธีการทดลอง

3.1 วิธีการออกแบบ

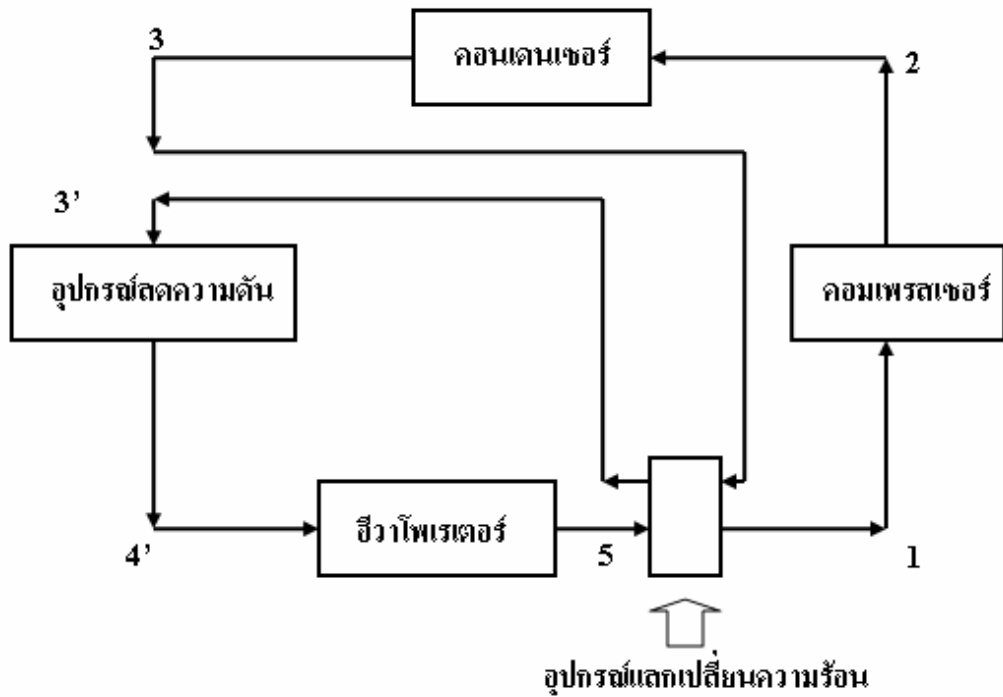
3.1.1 อุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อนระหว่างท่อของเหลวและท่อดูด

เนื่องจากในสภาวะการทำงานที่ความเย็นในระบบปรับอากาศ สารทำความเย็นที่บริเวณขาออกจากอีวาपोเรเตอร์จะเป็นไอร้อนยิ่งยวดเล็กน้อย และก่อนเข้าคอมเพรสเซอร์จะมีการดูดความร้อนจากสิ่งแวดล้อมผ่านทางท่อดูดเข้าไป ทำให้ค่าองศาไอคง (Degree of Superheat) เพิ่มขึ้น ซึ่งหากสามารถทำการแลกเปลี่ยนความร้อนระหว่างท่อดูด (Suction Line) และท่อของเหลว (Liquid Line) เพื่อลดอุณหภูมิของสารทำความเย็นที่ออกมาจากคอนเดนเซอร์ เพิ่มองศาความเย็นยิ่งยวด (Degree of Subcooling) ในขณะที่ยังรักษาค่าองศาไอคงในช่วงขาเข้าคอมเพรสเซอร์ไว้เท่าเดิม จะทำให้ระบบปรับอากาศมีค่าความจุความเย็น (Cooling Capacity) เพิ่มมากขึ้น

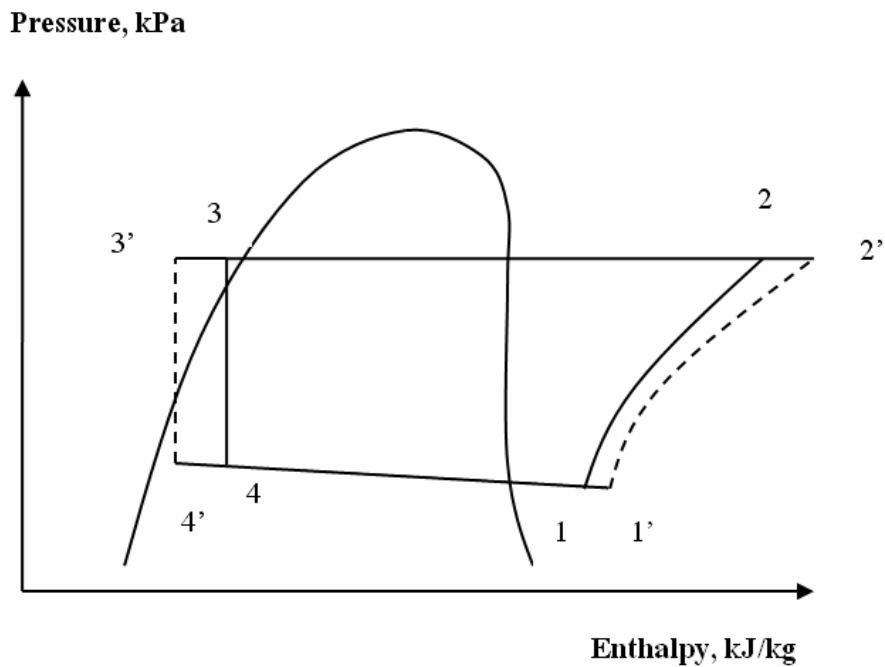
วิธีดังกล่าวคือการนำอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อน หรือ Cross-cycle Heat Exchanger ไปติดตั้งระหว่างท่อของเหลวและท่อดูดของเครื่องปรับอากาศ แสดงได้ดังรูปที่ 3.1, 3.2 และแสดงในรูปแผนภูมิ ความดัน-เอนทัลปี ได้ดังรูปที่ 3.3

รูปที่ 3.1 แสดงท่อดูดและท่อของเหลวก่อนติดตั้งอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อน

รูปที่ 3.2 แสดงระบบปรับอากาศที่ได้รับการติดตั้งอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อนระหว่างท่อของเหลวและท่อดูดของระบบปรับอากาศ

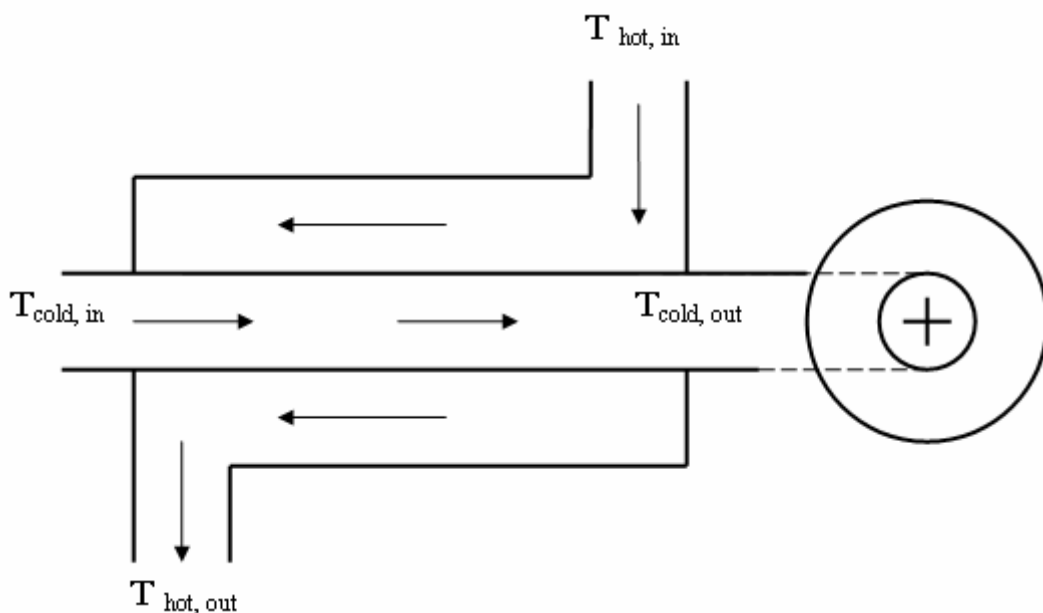

รูปที่ 3.3 แสดงการเปรียบเทียบแผนภูมิ ความดัน- เอนทาลปี (P-h Diagram) ของระบบปรับอากาศ ก่อนและหลังการติดตั้ง Cross-cycle Heat Exchanger

จากรูปที่ 3.3 จะเห็นว่าระบบปรับอากาศที่มี Cross-cycle Heat Exchanger จะมีค่าความจุความร้อนมากกว่าระบบที่ไม่มี Cross-cycle Heat Exchanger เป็นปริมาณเท่ากับ h_4-h_4' ทำให้มีค่าสมรรถนะการทำความเย็นเพิ่มขึ้นด้วย

3.1.2 การวิเคราะห์อุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อน [8]

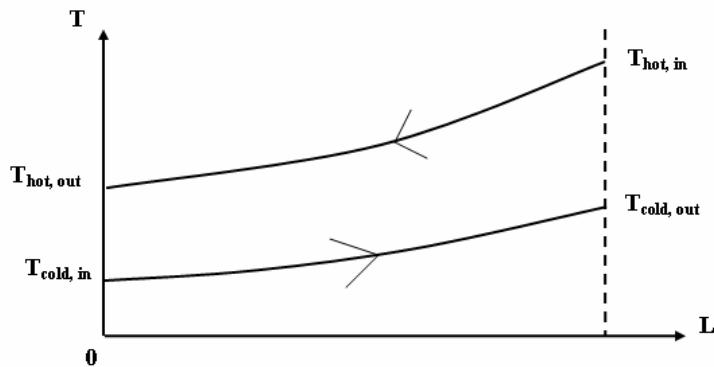
อุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อนที่ใช้ในปฏิญานีพจน์นี้ จะเป็นชนิดไหลสวนทางกัน (Counterflow Heat Exchanger) แสดงได้ดังรูปที่ 3.4

รูปที่ 3.4 แสดงอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อนชนิดไหลสวนทางกัน

การวิเคราะห์อุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อน มีสมมติฐานดังนี้

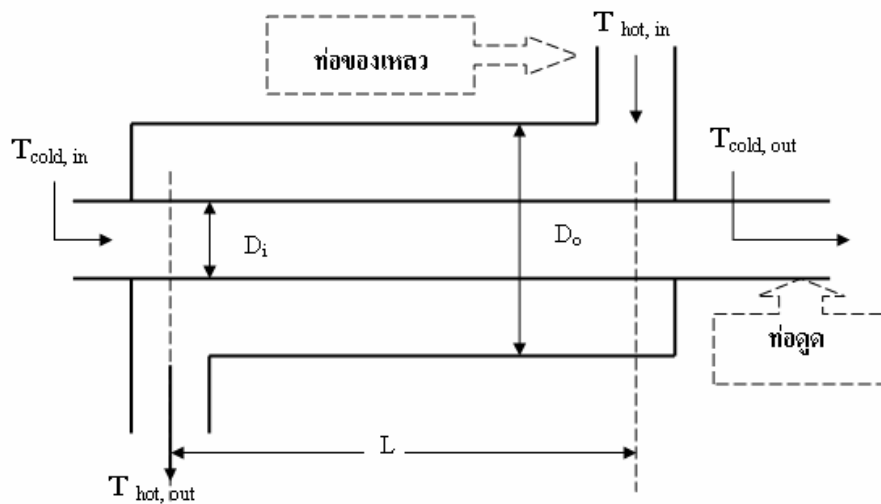
1. ไม่มีความร้อนสูญเสียให้กับสิ่งแวดล้อม
2. ไม่มีการเปลี่ยนแปลงพลังงานศักย์และพลังงานจลน์
3. คุณสมบัติของสารทำความเย็นมีค่าคงที่
4. ไม่คิดผลของความต้านทานผนังท่อและผลของสิ่งอุดตันภายในท่อ
5. สารทำความเย็นอยู่ในสถานะ Fully Developed (U เท่ากันตลอดความยาว L)
6. รักษาอุณหภูมิขาเข้าของคอมเพรสเซอร์ให้เท่าเดิมเพราะไม่ต้องการให้กำลังงานของคอมเพรสเซอร์เพิ่มมากขึ้น

รูปที่ 3.5 แสดงการกระจายตัวของอุณหภูมิในอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อนชนิดไหลสวนทางกัน

3.1.3 สมการที่ใช้ในการออกแบบอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อน

ในเบื้องต้นจะต้องมีการทราบค่าอุณหภูมิ ความดัน ค่าความชื้นสัมพัทธ์ของอากาศ และ ความเร็วลมของอากาศ ที่จุดวัดต่างๆ ซึ่งจะแสดงไว้ในหัวข้อ 3.2 วิธีการทดลอง แล้วนำค่าที่ได้มา คำนวณเพื่อออกแบบอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อนซึ่งมีขั้นตอนการคำนวณโดยใช้สมการ ดังต่อไปนี้

รูปที่ 3.6 แสดงรายละเอียดอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อนที่ใช้ในงานโครงการ

1. การหาค่าอุณหภูมิขาออกจากอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อนของสารทำความเย็นด้านท่อของเหลว ($T_{hot,out}$)

$$T_{hot,in} = \text{ค่าอุณหภูมิขาออกจากคอนเดนเซอร์}$$

$$T_{cold,in} = \text{ค่าอุณหภูมิมิขาออกจากอีวาโพเรเตอร์}$$

$$T_{cold,out} = \text{ค่าอุณหภูมิขาเข้าคอมเพรสเซอร์}$$

สมการการหา $T_{\text{hot, out}}$ ได้จากการสมดุลความร้อนระหว่างท่อของเหลวและท่อคูด

$$Q = \dot{m}_r c_p \Delta T_{\text{cold}} = \dot{m}_r c_p \Delta T_{\text{hot}} \quad (3.1)$$

$$T_{\text{hot, out}} = T_{\text{hot, in}} - \frac{c_{p, \text{cold}}}{c_{p, \text{hot}}} (T_{\text{cold, out}} - T_{\text{cold, in}}) \quad (3.2)$$

2. การหาค่าอัตราการไหลของสารทำความเย็น (\dot{m}_r)

$$\dot{m}_r = \frac{\dot{Q}_e}{(h_1 - h_4)} \quad (3.3)$$

\dot{Q}_e = ปริมาณความร้อนที่ถ่ายเทจากอีวาโพเรเตอร์ (kJ/s)

\dot{m}_r = อัตราการไหลของสารทำความเย็น (kg/s)

h_1 = เอนทาลปีของสารทำความเย็นขาเข้าคอมเพรสเซอร์ (kJ/kg)

h_4 = เอนทาลปีของสารทำความเย็นที่เข้าอีวาโพเรเตอร์ (kJ/kg)

3. การหาค่าปริมาณความร้อนที่ถ่ายเทจากอีวาโพเรเตอร์ (\dot{Q}_e)

$$\dot{Q}_e = \dot{m}_{ae} (h_{aei} - h_{aeo}) \quad (3.4)$$

\dot{Q}_e = ความร้อนที่ถ่ายเทออกจากอีวาโพเรเตอร์ (kJ/s)

\dot{m}_{ae} = อัตราการไหลของอากาศที่ผ่านอีวาโพเรเตอร์ (kg/s)

h_{aei} = เอนทาลปีของอากาศขาเข้าอีวาโพเรเตอร์ (kJ/kg air)

h_{aeo} = เอนทาลปีของอากาศออกจากอีวาโพเรเตอร์ (kJ/kg air)

W_{act} = ได้จากการวัด (W)

4. สมการที่ใช้หาค่าเอนทาลปีของอากาศ (h_a)

$$h_a = T + \omega(2501 + 1.805T) \quad (3.5)$$

h_a = เอนทาลปีของอากาศ (kJ/kg air)

T = อุณหภูมิของอากาศ ($^{\circ}\text{C}$) ได้จากการทดสอบ

ω = ความชื้นจำเพาะของอากาศ

5. สมการที่ใช้หาค่าความชื้นจำเพาะของอากาศ (ω)

$$\omega = 0.62198 \frac{P_w}{(P - P_w)} \quad (3.6)$$

P = ความดันบรรยากาศ (101,325 Pa)

P_w = ความดันไอน้ำในอากาศ (Pa)

6. สมการที่ใช้ในการหาค่าความดันไอน้ำในอากาศ (P_w)

$$P_w = P_{ws} \cdot \phi \quad (3.7)$$

ϕ = ความชื้นสัมพัทธ์ของอากาศ (%) ได้จากการทดสอบ

P_{ws} = ความดันอิ่มตัวของไอน้ำในอากาศ (Pa)

7. สมการที่ใช้ในการหาค่าความดันไอน้ำในอากาศ (P_{ws}) [17]

$$\ln P_{ws} = \frac{C_8}{T} + C_9 + C_{10} T^1 + C_{11} T^2 + C_{12} T^3 + C_{13} T^4 + C_{14} \ln T \quad (3.8)$$

T = อุณหภูมิของอากาศ (K) ได้จากการทดสอบ

$C_8 = -5800.2206$, $C_9 = 1.3914993$, $C_{10} = -0.04860239$

$C_{11} = 4.1764768 \times 10^{-5}$, $C_{12} = -1.4452093 \times 10^{-5}$, $C_{13} = 6.5459673$

8. สมการที่ใช้ในการหาอัตราการไหลของอากาศที่ผ่านอีวาโพเรเตอร์ (\dot{m}_{ae})

$$\dot{m}_{ae} = \frac{VA_c}{v_{ai}} \quad (3.9)$$

V = ความเร็วของอากาศที่ผ่านอีวาโพเรเตอร์ (kg/s) ได้จากการทดสอบ

A_c = พื้นที่ผิวรับลมของอีวาโพเรเตอร์ (m^2) ได้จากการทดสอบ

v_{ai} = ปริมาตรจำเพาะของอากาศเข้าอีวาโพเรเตอร์ (m^3/kg)

9. สมการที่ใช้ในการหาค่าปริมาตรจำเพาะของอากาศเข้าอีวาโพเรเตอร์ (v_{ai})

$$v_{ai} = \frac{RT}{(P - P_w)} \quad (3.10)$$

R = ค่าคงที่ของก๊าซ 287.055 J/kg · K

T = อุณหภูมิของอากาศ (K) ได้จากการทดสอบ

P = ความดันบรรยากาศ 101,325 Pa

P_w = ความดันไอน้ำในอากาศ (Pa)

10. สมการที่ใช้หาเอนทัลปีของสารทำความเย็นเข้าคอมเพรสเซอร์ (h_1) [16]

$$h_1 = 4.186aT + 3.76812bT^2 + 4.521744cT^3 + 6.1043544dT^4 - 1.29222 \frac{f}{T} + 2.326J$$

$$\frac{A_2}{16.01846327v - b} + \frac{A_3}{2(16.01846327v - b)^2} + \frac{A_4}{3(16.01846327v - b)^3} + \frac{A_5}{4(16.01846327v - b)^4}$$

$$+ 300.6946334 + 540.395101054JP_v + 2.326J e^{-kT/T_c} \left(1 + \frac{kT}{T_c} \right)$$

$$\frac{C_2}{16.01846327v - b} + \frac{C_3}{2(16.01846327v - b)^2} + \frac{C_5}{4(16.01846327v - b)^4} \quad (3.11)$$

h_1 = เอนทาลปีของ R-22 ในสภาวะไอคง (kJ/kg)

P = ความดันของ R-22 ในสภาวะไอคง (bar) ได้จากการทดสอบ

T = อุณหภูมิของ R-22 ได้จากการทดสอบ (K)

v = ปริมาตรจำเพาะของ R-22 (m^3/kg)

$$a = 0.02812836, \quad b = 2.255408 \times 10^{-5}, \quad c = -6.509607 \times 10^{-8}$$

$$d = 0, \quad f = 257.341, \quad A_2 = -4.353547$$

$$A_3 = -0.017464, \quad A_4 = 2.310142 \times 10^{-3}, \quad A_5 = -3.724044 \times 10^{-5}$$

$$J = 0.185053, \quad k = 4.2, \quad T_c = 369.167$$

$$C_2 = -44.066868, \quad C_3 = 1.483763, \quad C_5 = -1.84505 \times 10^{-4}$$

11. สมการที่ใช้หาค่าปริมาตรจำเพาะของสารทำความเย็นในสภาวะไอคง (v) [16]

$$P = \frac{RT}{v-b} - \frac{A_2 + B_2 T + C_2 e^{\frac{-kT}{T_c}}}{(v-b)^2} + \frac{A_3 + B_3 T + C_3 e^{\frac{-kT}{T_c}}}{(v-b)^3} + \frac{A_4 + B_4 T + C_4 e^{\frac{-kT}{T_c}}}{(v-b)^4} + \frac{A_5 + B_5 T + C_5 e^{\frac{-kT}{T_c}}}{(v-b)^5}$$

P = ความดันของสารทำความเย็น (psia) ได้จากการทดสอบ

T = อุณหภูมิของสารทำความเย็น (R) ได้จากการทดสอบ

v = ปริมาตรจำเพาะของสารทำความเย็น (ft^3/lb)

$$R = 0.124098, \quad b = 0.002, \quad k = 4.2, \quad A_2 = -4.353547,$$

$$A_3 = -0.017464, \quad A_4 = 2.310142 \times 10^{-3}, \quad A_5 = -3.724044 \times 10^{-6}, \quad B_2 = 2.407252 \times 10^{-5},$$

$$B_3 = 7.62789 \times 10^{-5}, \quad B_4 = -3.605723 \times 10^{-6}, \quad B_5 = 5.355465 \times 10^{-8}, \quad C_2 = -44.066868$$

$$C_3 = 1.483763, \quad C_4 = 0, \quad C_5 = -1.845051 \times 10^{-4}, \quad T_c = 664.5$$

12. สมการในการคำนวณหาค่าเอนทาลปีของสารทำความเย็นที่เข้าอีวาโพเรเตอร์ (h_3) [17]

$$h_3 = 46.36 + 1.062333 \times T(3.355557 \times 10^{-3} T^2) \quad (3.13)$$

h_3 = เอนทาลปีของสารทำความเย็นในสถานะของเหลวอิ่มตัว (kJ/kg)

T = อุณหภูมิของ R-22 ที่ออกจากคอนเดนเซอร์ ($^{\circ}\text{C}$) ได้จากการทดสอบ

$$h_4 = h_3 \quad (3.14)$$

h_4 = เอนทาลปีของสารทำความเย็นที่เข้าอีวาโพเรเตอร์ (kJ/kg)

13. การหาค่าสัมประสิทธิ์การพาความร้อนของท่อชุด (h_i) และท่อของเหลว (h_o) หาได้จากความสัมพัทธ์สำหรับการไหลแบบปั่นป่วน (Turbulent Flow)

ความสัมพัทธ์ของ Colburn [5] ภายใต้เงื่อนไขที่ $0.7 < \text{Pr} < 160$ และ $\text{Re} > 10000$

$$\text{Nu} = \frac{hD_h}{k} = 0.023 \text{Re}^{0.8} \text{Pr}^{1/3} \quad (3.15)$$

Nu = เลขนัสเซลท์ (Nusselt Number)

Re = เลขเรโนลด์ (Reynolds Number)

Pr = เลขเพรนต์ (Prandtl Number)

h = สัมประสิทธิ์การพาความร้อน ($\text{W}/\text{m}^2 \cdot \text{K}$)

D_h = เส้นผ่านศูนย์กลางไฮดรอลิก (m)

= $D_o - D_i$ (สำหรับท่อของเหลว) ได้จากการทดสอบ

= D_i (สำหรับท่อชุด) ได้จากการทดสอบ

k = สัมประสิทธิ์การนำความร้อน ($\text{W}/\text{m} \cdot \text{K}$)

14. สมการที่ใช้ในการคำนวณหาค่าเลขเรโนลด์ (Re)

$$\text{Re} = \frac{\rho V D}{\mu} \quad (3.16)$$

Re = เลขเรย์โนลด์ (Reynolds Number)

v = ความเร็วของสารทำความเย็น (m/s)

D = เส้นผ่านศูนย์กลางของท่อ (m) ได้จากการทดสอบ

ρ = ความหนาแน่นของสารทำความเย็น (kg/m^3)

μ = ความหนืดของสารทำความเย็น (Pa·s)

15. สมการที่ใช้หาค่า (PVD)

$$\dot{m}_r = \frac{4 v \rho D^2}{\pi D} \quad (3.17)$$

\dot{m}_r = อัตราการไหลของสารทำความเย็น (kg/s)

D = เส้นผ่านศูนย์กลางของท่อ (m) ได้จากการทดสอบ

16. สมการที่ใช้คำนวณหาค่าเลขแพรนเทิล (Pr)

$$\text{Pr} = \frac{c_p \mu}{k} \quad (3.18)$$

Pr = เลขแพรนเทิล

C_p = ค่าความร้อนจำเพาะ ($\text{kJ/kg}\cdot\text{K}$)

μ = ค่าความหนืด (Pa·s)

k = สัมประสิทธิ์การนำความร้อน ($\text{W/m}\cdot\text{K}$)

17. เมื่อทราบค่า h_i และ h_o แล้วสามารถหาค่าสัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อนรวม (U) ได้

$$U = \frac{1}{\frac{1}{h_i} + \frac{1}{h_o}} \quad (3.19)$$

U = สัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อนรวม ($\text{W/m}^2\cdot\text{K}$)

h_i = สัมประสิทธิ์การพาความร้อนของท่อดูด ($\text{W/m}^2\cdot\text{K}$)

h_o = สัมประสิทธิ์การพาความร้อนของท่อของเหลว ($\text{W/m}^2\cdot\text{K}$)

18. เมื่อทราบค่า U จะสามารถหาพื้นที่แลกเปลี่ยนความร้อน (A) ได้จาก

$$Q = \dot{m}_r c_p \Delta T = UA \Delta T_{\ln} \quad (3.20)$$

Q = ปริมาณความร้อนที่ถ่ายเท (W)

U = สัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อนรวม ($\text{W/m}^2 \text{K}$)

ΔT_{\ln} = Logarithmic Mean Temperature Difference

$$= \frac{(\Delta T_O - \Delta T_L)}{\ln \frac{\Delta T_O}{\Delta T_L}} \quad (^\circ \text{C}) \quad (3.21)$$

$$\Delta T_L = T_{\text{hot, in}} - T_{\text{cold, out}} \quad (^\circ \text{C}) \quad (3.22)$$

$$\Delta T_O = T_{\text{hot, out}} - T_{\text{cold, in}} \quad (^\circ \text{C}) \quad (3.23)$$

\dot{m}_r = อัตราการไหลของสารทำความเย็น (kg/s)

c_p = ค่าความร้อนจำเพาะ (J/kgK)

19. เมื่อทราบค่าพื้นที่แลกเปลี่ยนความร้อนแล้ว สามารถหาความยาวของอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อน (L) [4] ได้จาก

$$A = \pi \cdot D_1 \cdot L \quad (3.24)$$

A = พื้นที่แลกเปลี่ยนความร้อน (m^2)

D_1 = เส้นผ่านศูนย์กลางของท่อคู่ด (m)

L = ความยาวของอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อน (m)

3.1.4 ประสิทธิภาพเครื่องปรับอากาศ

(1) การหาค่าสัมประสิทธิ์สมรรถนะของการทำความเย็น (Coefficient of Performance; COP) [16]

$$\text{COP} = \frac{\dot{Q}_e}{\dot{W}_{\text{act}}} \quad (3.25)$$

\dot{Q}_e = ความสามารถในการทำความเย็น (W)

\dot{W}_{act} = งานจริงที่ใส่เข้าไปในระบบ (W)

(2) อัตราส่วนประสิทธิภาพพลังงาน (Energy Efficiency Ratio, EER) [7]

$$\text{EER} = \frac{\dot{Q}_e}{\dot{W}_{\text{act}}} \quad (3.26)$$

\dot{Q}_e = ความสามารถในการทำความเย็น (Btu/h)

\dot{W}_{act} = งานจริงที่ใส่เข้าไปในระบบ (W)

(3) ค่าพลังงานจำเพาะ (Specific Energy Consumption, SEC)[16]

$$\text{SEC} = \frac{\dot{W}_{\text{act}}}{1,000 \dot{Q}_e} \times (3516.85)$$

โดยที่

\dot{Q}_e = ความสามารถในการทำความเย็น (TR)

$$\dot{W}_{act} = \text{งานจริงที่ใส่เข้าไปในระบบ (W)}$$

3.1.5 การวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์

ในการพิจารณาความคุ้มค่าในการลงทุนนั้น จะต้องทำการเปรียบเทียบว่า ประสิทธิภาพเดิมของเครื่องปรับอากาศ กับประสิทธิภาพที่เพิ่มขึ้นเมื่อติดตั้ง Cross-Cycle Heat Exchanger มีค่าเท่าใด แล้วคำนวณหา ค่าพลังงานไฟฟ้าที่ประหยัดต่อปี เพื่อศึกษาว่า เมื่อมีการลงทุนติดตั้ง Cross-Cycle Heat Exchanger แล้ว ผลตอบแทนการลงทุนจะคุ้มค่าหรือไม่

1. ค่าพลังงานไฟฟ้าที่ประหยัดได้ต่อปี

จำนวนชั่วโมงทำงานต่อวัน	=	8	ชั่วโมง / วัน
จำนวนวันทำงานต่อปี	=	300	วัน / ปี
แฟกเตอร์การทำงานของเครื่องปรับอากาศ	=	0.6	
ค่าพลังงานไฟฟ้าจากใบเสร็จรับเงินรายเดือนของการไฟฟ้า ประเภทกิจการขนาดกลาง	=	2.695	บาท / kWh [21]
ค่า Ft	=	0.7842	บาท / kWh [22]

2. อัตราผลตอบแทน (Interest Rate of Return, IRR) จากสมการ Present worth

(p/a) of a uniform series of amounts

$$P = A \left[\frac{(1+i)^n - 1}{i(1-i)^n} \right]$$

โดยที่

P	=	จำนวนเงินที่ลงทุน (บาท)
A	=	จำนวนเงินที่ประหยัดได้ (บาท / ปี)
i	=	อัตราผลตอบแทน (IRR, %)
n	=	อายุการใช้งานของเครื่องปรับอากาศ (ปี)

3.2 วิธีการทดลอง

3.2.1 อุปกรณ์การทดลอง

ในการทดลองครั้งนี้ใช้เครื่องปรับอากาศแบบแยกส่วนขนาด 12,000 Btu/hr เครื่องอัดไอแบบโรตารี โดยทดลองกับเครื่องปรับอากาศในสถานะที่ใช้งานจริง เพื่อต้องการทราบว่าประสิทธิภาพของเครื่องปรับอากาศเพิ่มขึ้นหรือเปลี่ยนแปลงไปมากน้อยเท่าใด ซึ่งจะต้องใช้อุปกรณ์ในการทดลองเพื่อวัดค่าต่างๆ ในการทดลองดังนี้

1. เครื่องมือวัดพลังงานไฟฟ้า

เป็นเครื่องมือสำหรับวัดพลังงานไฟฟ้า (Power Meter Fluke 39) ความแม่นยำ $\pm 0.1\%$ แสดงผลออกมาเป็นตัวเลข สามารถอ่านค่าได้ละเอียดถึงทศนิยมสองตำแหน่ง

รูปที่ 3.7 ลักษณะตัวเครื่อง Power Meter Fluke 39

2. เครื่องมือวัดอุณหภูมิ

เครื่องมือที่ใช้วัดอุณหภูมิในการทดลองในครั้งนี้ เป็นเครื่องมือวัดและบันทึกอุณหภูมิ CR23 Micrologger แบบเทอร์โมคัปเปิลชนิด K- type แสดงผลออกมาเป็นตัวเลข ซึ่งอ่านค่าได้ละเอียดถึง 0.001 °C

รูปที่ 3.8 ลักษณะตัวเครื่องมือวัดและบันทึกอุณหภูมิ CR23 Micrologger

3. เกจวัดความดัน

ในการทดลองในครั้งนี้ได้ทำการติดตั้งเกจวัดความดัน 4 ตำแหน่ง เป็นแบบวัดที่ความดันด้าน High Pressure 2 ตัว และวัดที่ความดัน Low Pressure 2 ตัว เกจวัดความดันสามารถอ่านค่าได้ทั้งสองระบบเป็นระบบอังกฤษ (psi) และระบบเมตริกซ์ (kg/cm^2) ในตัวเดียวกันและอ่านได้ละเอียด 1 psi

รูปที่ 3.9 ลักษณะเกจวัดความดันทางด้าน High Pressure และ Low Pressure

4. เครื่องมือวัดความเร็วลม

ในการทดลองนี้ใช้เครื่องมือวัด Air Flow anemometer รุ่น LCA 6000 ความแม่นยำ ± 0.1 เปอร์เซ็นต์ แสดงผลออกมาเป็นตัวเลข สามารถอ่านค่าได้ละเอียดถึง 0.1 m/s ในการทดลองนี้ได้ทำการวัดความเร็วลมที่ออกมาจากคอยล์เย็นทั้งหมด 20 ตำแหน่งแล้วมาหาค่าความเร็วเฉลี่ย

รูปที่ 3.10 ลักษณะ Air Flow anemometer รุ่น LCA 6000

5. เครื่องมือวัดความชื้นสัมพัทธ์ของอากาศ

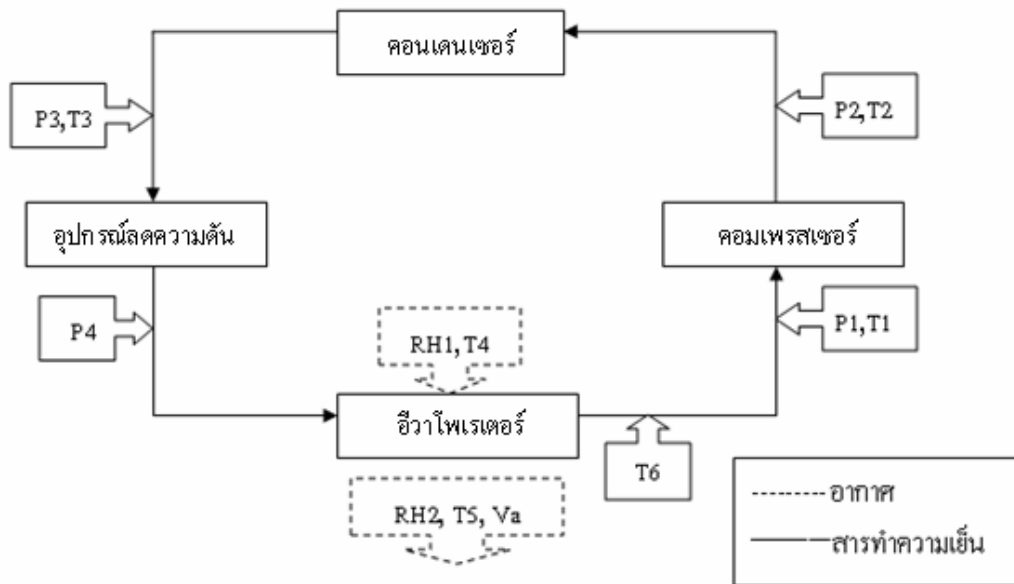
ในการทดลองนี้ได้ใช้เครื่องมือวัดความชื้นสัมพัทธ์ของอากาศ Testo 625 เพื่อหาค่าความชื้นสัมพัทธ์ของอากาศก่อนและหลังจากเข้าคอยล์เย็น โดยหน่วยที่วัดจะมีหน่วยเป็น %

รูปที่ 3.11 ลักษณะของเครื่องมือวัดความชื้นสัมพัทธ์ของอากาศ

3.2.2 วิธีการทดลองก่อนติดตั้งอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อน

ในการทดลองครั้งนี้ ก่อนที่จะทำการติดตั้งอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อนเข้าไประหว่างท่อดูดและท่อของเหลวของเครื่องปรับอากาศ จะต้องมีการวัดค่าอุณหภูมิ ความดัน ความชื้นสัมพัทธ์ของอากาศ และค่าความเร็วลม ที่จุดวัดต่างๆ ดังแสดงในรูปที่ 3.12

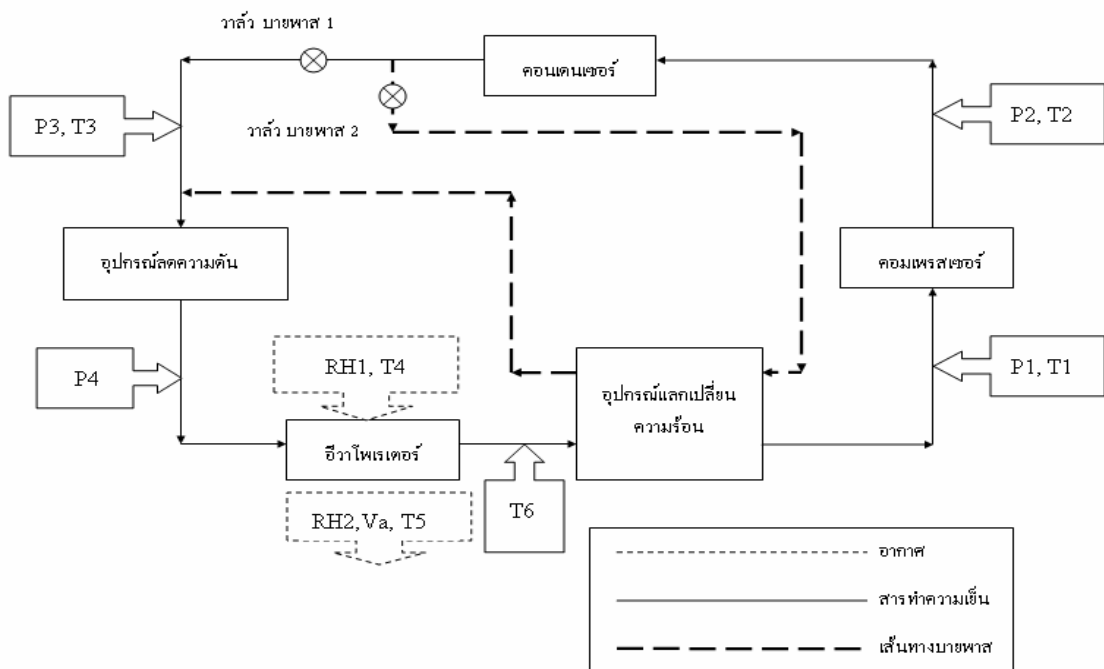
รูปที่ 3.12 แสดงจุดวัดค่าตัวแปรต่างๆ ก่อนการติดตั้งอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อน จากรูปที่ 3.12 ตัวแปรที่จุดวัดต่างๆ สามารถอธิบายได้ดังนี้

T1	คือ	อุณหภูมิสารทำความเย็นขาเข้าคอมเพรสเซอร์ (°C)
T2	คือ	อุณหภูมิสารทำความเย็นขาออกจากคอมเพรสเซอร์ (°C)
T3	คือ	อุณหภูมิสารทำความเย็นขาออกจากคอนเดนเซอร์ (°C)
T4	คือ	อุณหภูมิอากาศก่อนเข้าอีวาโปเรเตอร์ (°C)
T5	คือ	อุณหภูมิอากาศที่ออกจากอีวาโปเรเตอร์ (°C)
T6	คือ	อุณหภูมิสารทำความเย็นที่ออกจากอีวาโปเรเตอร์ (°C)
P1	คือ	ความดันก่อนเข้าคอมเพรสเซอร์ (psig)
P2	คือ	ความดันหลังจากออกจากคอมเพรสเซอร์ (psig)
P3	คือ	ความดันก่อนเข้าอุปกรณ์ลดความดัน (psig)
P4	คือ	ความดันหลังจากออกจากอุปกรณ์ลดความดัน (psig)
RH1	คือ	ความชื้นสัมพัทธ์ของอากาศก่อนเข้าอีวาโปเรเตอร์ (%)
RH2	คือ	ความชื้นสัมพัทธ์ของอากาศหลังจากออกจากอีวาโปเรเตอร์ (%)
Va	คือ	ความเร็วของอากาศหลังจากออกจากอีวาโปเรเตอร์ (m/s)

หลังจากทราบค่าตัวแปรที่จุดวัดต่างๆ แล้ว ทำให้สามารถนำค่าตัวแปรที่ได้ไปคำนวณเพื่อ ออกแบบอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อน เพื่อนำมาติดตั้งในระบบปรับอากาศได้

3.2.3 วิธีการทดลองหลังติดตั้งอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อน

เมื่อมีการออกแบบขนาดของอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อนสำเร็จแล้ว จึงต้องมีการติดตั้ง อุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อนเข้าไประหว่างท่อดูดและท่อของเหลวของระบบปรับอากาศแบบแยก ส่วน เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนความร้อนกันระหว่างสารทำความเย็นที่อยู่ภายในท่อดูดกับสารทำความเย็นที่อยู่ภายในท่อของเหลว โดยวิธีการติดตั้งอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อน จะเป็นการติดตั้งเพิ่มเติมเข้าไปในระบบปรับอากาศเดิม ดังแสดงในรูปที่ 3.13 โดยใช้วาล์วเป็นตัวควบคุมการเปิดปิด ของท่อสารทำความเย็น เพื่อควบคุมการไหลของสารทำความเย็นให้ไหลไปในทิศทางที่ต้องการ ซึ่ง วิธีการดังกล่าวจะทำให้สามารถแบ่งระบบปรับอากาศที่ใช้ทำการทดลองได้เป็น 2 ระบบ คือ ระบบปรับอากาศธรรมดาที่ไม่มีอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อน และระบบปรับอากาศที่มีการติดตั้ง อุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อน เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะการทำงานของระบบทั้ง 2 ระบบได้ง่ายยิ่งขึ้น

รูปที่ 3.13 แสดงระบบปรับอากาศหลังติดตั้งอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อน
จากรูปที่ 3.13 ตัวแปรที่จุดวัดต่างๆ สามารถอธิบายได้ดังนี้

- T1 คือ อุณหภูมิสารทำความเย็นขาเข้าคอมเพรสเซอร์ (°C)
- T2 คือ อุณหภูมิสารทำความเย็นขาออกจากคอมเพรสเซอร์ (°C)

T3	คือ	อุณหภูมิสารทำความเย็นขาออกจากคอนเดนเซอร์ (°C)
T4	คือ	อุณหภูมิอากาศก่อนเข้าอีวาโพเรเตอร์ (°C)
T5	คือ	อุณหภูมิอากาศที่ออกจากอีวาโพเรเตอร์ (°C)
T6	คือ	อุณหภูมิสารทำความเย็นที่ออกจากอีวาโพเรเตอร์ (°C)
P1	คือ	ความดันก่อนเข้าคอมเพรสเซอร์ (psig)
P2	คือ	ความดันหลังจากออกจากคอมเพรสเซอร์ (psig)
P3	คือ	ความดันก่อนเข้าอุปกรณ์ลดความดัน (psig)
P4	คือ	ความดันหลังจากออกจากอุปกรณ์ลดความดัน (psig)
RH1	คือ	ความชื้นสัมพัทธ์ของอากาศก่อนเข้าอีวาโพเรเตอร์ (%)
RH2	คือ	ความชื้นสัมพัทธ์ของอากาศหลังจากออกจากอีวาโพเรเตอร์ (%)
Va	คือ	ความเร็วของอากาศหลังจากออกจากอีวาโพเรเตอร์ (m/s)

หลังจากทราบค่าตัวแปรที่จุดวัดต่างๆ แล้ว สามารถหาค่าสมรรถนะการทำความเย็นของเครื่องปรับอากาศได้ เพื่อใช้เปรียบเทียบสมรรถนะของเครื่องปรับอากาศก่อนและหลังการติดตั้งอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อน